

ኮሮናቫይረስ እና ኤቶ አይ ቪ

በሆስፒታሎች ውስጥ ለኤቶ አይ ቪ እና ለኮሮና ቫይረስ ህክምና የሚሰጠው ክፍል አንድ ከመሆኑ የተነሳ የአብዛኞቹ ሆስፒታሎች የዚህ ህክምና ሰጪ ክፍሎች በስራ ተወጥረዋል። ያም ሆኖ ግን ኤቶ አይ ቪ ያላቸው ሰዎች በሙሉ ለአስፈላጊ ክትትል ፣ የመድኃኒት ማዘዣ ለማሳደስ እና ለመሳሰሉት አገልግሎቶች ቅድሚያ እንዲሰጣቸው አርግጦኛ መሆን ይቻላል።

በአስሎ ዩኒቨርሲቲ ሆስፒታል የተላላፊ በሽታዎች ሕክምና የተመላላሽ ክሊኒኩ ለኤቶ አይ ቪ ታካሚዎች ክትትል ለማድረግ የሚውል የራሱን የአሰራር ደንብ አውጥቷል። ኤቶ አይ ቪ ኖርዌይ (HivNorge) ከክሊኒኩ ጋር በየጊዜው ይገናኛል እንዲሁም ስለ [ወቅታዊ የአሰራር ደንብ መረጃ በድረ ገጽ](#) ያወጣል።

በቅርቡ ኤቶ አይ ቪ እንዳለባቸው ተነግሯቸው ከኡለቮል ሆስፒታል ውጤቶችን እየተጠባበቁ ያሉ ሰዎች የምርመራ ውጤቶቹ እንዲደረሱ ወዲያው የተለመደው ክትትል ይደረግላቸዋል።

ኤቶ አይ ቪ ኖሯቸው የሚወስዱት መድሃኒቱ በደንብ የሰራላቸው እና ከባድ ከሆኑ ተጨማሪ በሽታዎች ነጻ የሆኑ አብዛኞቹ ኮቪድ-19 ቫይረስ ቢተላለፍባቸው እንደ ማንኛውም ጠንካራ የሆነ በሽታ የመከላከል አቅም አላቸው።

ኤቶ አይ ቪ ተሽካሚዎች መካከል ጥቂቶቹ ዘላቂ የሆነ ዝቅተኛ የCD-4 ህዋሳቶች ቁጥር እና፣ እንዲሁም አንዳንድ ጊዜ ለመተንፈሻ አካላት ልክፊቶች ትንሽ በበለጠ የሚያጋልጥ ዝቅተኛ የሆነ በሽታን የመከላከል ስርዓት ሊኖራቸው ይችላል። አንድ ሰው ኤቶ አይ ቪ ስላለው በኮሮና ቫይረስ የመያዝ አደጋ አላቸው ከሚባሉት ውስጥ ሊያካትተው ይችላል ወይ ወይም በቫይረሱ ቢያዝ በከባድ ደረጃ ሊታመም ይችላል ወይ የሚሉ በርካታ ጥያቄዎች ለኤቶ አይ ቪ ኖርዌይ (HivNorge) ይቀርባሉ። የኡለቮል ሆስፒታል የተላላፊ በሽታዎች ሕክምና ክፍል ሃላፊ የሚከተሉትን መልሶች ሰጥተውናል፡

ኢ.ኤ.ኤ. እስከ 17.03.2020 ድረስ ባለን መረጃ ኤቶ አይ ቪ የኮቪድ-19ን ቫይረስ ወደ ከባድ የበሽታ ደረጃ የማድረስ አደጋ አለው የሚል ድምዳሜ ላይ አልተደረሰም።

የኖርዌይ የጤና ዳይሬክቶሬቱ ማርች 23 ላይ ባወጣው የተሻሻለ መረጃ ደካማ የሆነ በሽታ የመከላከል አቅም ያላቸው ሰዎችን ለኮሮና በሽታ በተለየ መልኩ ከተጋለጡ ቡድኖች መካከል አካቷቸዋል። ይህ የዘለቀ የCD-4 ህዋሳቶች ቁጥር ማነስ ያላቸው የኤቶ አይ ቪ ተሽካሚዎች መካከል አብዛኞቹን ያካትታል።

[ሌሎቹ የሚያሰጋቸው ቡድኖች](#) የዕድሜ መግፋት፣ ውስጥ ለውስጥ ስር የሰደዱ እንደ የልብና የደም ቧንቧ በሽታ ፣ የስኳር በሽታ ፣ ስር ሰደድ የሳንባ በሽታ ፣ ካንሰር ፣ ከፍተኛ የደም ግፊት ፣ ከመጠን ያለፈ ውፍረት ያለባቸው እና ሲጋራ አጫሾች ሲሆኑ እነዚህ በኮሮና ቫይረስ ቢያዙ በከባድ የመታመም እድላቸው ከፍተኛ ነው።

የCD-4 ህዋሳቶች ቁጥር ዝቅተኛ ከሆነ እና ሌሎች ከባድ ህመሞች ካለበት [የመንግስት መስርያ ቤቶችን ምክሮች በደንብ መክተል በጣም አስፈላጊ ነው](#)። አርጋታ በሚያገኙበት በቤቶ ውስጥ እራሱን ቢያገሉ እና ላላስፈላጊ ነገሮች ከቤት ባይወጡ ፣ ከሌሎች ጋር ባይሰባሰቡ እና እንዲሁም ባይገናኙ የተሻለ ነው።

አሁንም ገና በአርግጦኝነት ያልታወቁ ብዙ ነገሮች አሉ። የኖርዌይ የሕዝብ ጤና ተቋም (ኤፍ.ሆ.ኢ) የራሱ የሆነ [ስለ በሽታው በተለየ መልኩ ስለሚያሰጋቸው ሰዎች ወቅታዊ መረጃዎችን በተከታታይ የሚያወጣበት ድረ ገጽ](#) አለው።

[ክ.ኤ.ኤ.ስ. \(ዓለም አቀፍ ኤድስ ማህበር\)](#) አርብ ኤፕሪል 3 ቀን በኢንተርኔት ባዘጋጀው ጉባኤ ላይ ከቀረቡት መካከል የአለም አቀፉ የጤና ተቋም ከኤ.ቸ.አይ.ቪ እና ከኮሮና በሽታ ጋር በተያያዘ ያካበታቸውን ተሞክሮዎች አንዱ ነበር።

እስከ አሁን ባለው መረጃ በኮቪድ 19 የታመሙ የኤ.ቸ.አይ.ቪ ተሸካሚዎች (በዓለም ዙሪያ) በአንዳራዊነት ጥቂቶች ናቸው። ስለዚህ ኤ.ቸ.አይ.ቪ እና ኮቪድ-19 አያይዞ የተሰራ ጥናት የለም። ነገር ግን የተካበቱ ተሞክሮዎች እንደሚያሳዩት፡

- የCD-4 ህዋሳቶች ቁጥር ደብዛም ደነስም፣ የኤ.ቸ.አይ.ቪ ተሸካሚ መሆን ብቻ በኮቪድ 19 የመሞት ወይም በጠና የመታመም አደጋ ላይ አይጥልም።
- በሽታ የመከላከል አቅም ደካማ መሆን በቫይረሱ የመያዝ አደጋን ከፍተኛ ደረጃ እንጂ በጠና የመታመምን ወይም የመሞት አደጋን አይጨምርም። የCD-4 ህዋሳቶቻቸው ቁጥር ከ 200 በታች የሆነ ሰዎች [በቫይረሱ ላይ ለመቆየት የሚረዱ ለየት ያለ የጥንቃቄ እርምጃ እንዲወስዱ ይመከራሉ።](#)
- ምንም እንኳን የኤ.ቸ.አይ.ቪ ተሸካሚ መሆን ብቻ በኮቪድ 19 በጠና የመታመም አደጋ ላይ አይጥልም፣ ኤ.ቸ.አይ.ቪ ለረጅም ጊዜ ተሸክመው የኖሩ ለበሽታ የመጋለጥ አደጋቸውን ከፍተኛ ደረጃ ምክንያቶች ያሏቸው አንዳንድ ሰዎች አሉ። ይህ አደጋ በተለይ ኤድስ የነበረባቸው እና ከኤድስ ጋር ተያያዥነት ያለው የሳንባ ምች ወይም ሌላ የሳንባ በሽታ ላላቸው ሰዎች ይመለከታል።

የዓለም ጤና ድርጅት ተሞክሮ ከኖርዌይ የጤና ባለሥልጣናት ከሚሰጡት ምክሮች ጋር ይመሳሰላል። [ጉባኤውን ሙሉ በሙሉ እዚህ ማየት ይቻላል።](#) ጉባኤው የሚካሄደው በእንግሊዝኛ ቋንቋ ነው።

በበሽታ የመያዝ እድል ጋር በተያያዘ ስለ ኤ.ቸ.አይ.ቪ ሁኔታዎች ለአሰሪዎች ይሁን ለሌሎች ሰዎች ከራስዎ ፍላጎት ውጭ መንገር አያስፈልጉትም።

[የኖርዌይ የህዝብ ጤና ተቋም ለህብረተሰቡ የሚሰጠው አጠቃላይ ምክር እና በኖርዌይ ስላለው ሁኔታ ወቅታዊ መረጃን በተመለከተ እዚህ ላይ ማንበብ ይቻላል።](#)

ትኩሳት እና የመተንፈሻ አካላት ህመም ከያዙት ምናልባት ቫይረሱ ተላልፎበት ከሆነ ለማጣራት ሐኪምዎን በማነጋገር ምርመራ እንዲደረግሎት ይጠይቁ። ሐኪም የተላላፊ በሽታ ቅድመ ጥንቃቄ ያደርጉ ዘንድ፣ አስቀድመው ቀጠሮ ሳያስደዙ እና ሳይፈቀድሎት ወደ ሐኪም ቤት በአካል መሄድ የለባትም። ምሽት እና ቅዳሜና አሁን የድንገተኛ ህክምና ክፍልን ማነጋገር ይቻላል።

የኤ.ቸ.አይ.ቪ መድሃኒቶችን ለኮርና ቫይረስ መጠቀም

በአሁኑ ጊዜ ኮቪድ-19ን በኤ.ቸ.አይ.ቪ መድሃኒቶች ለማከም ሙከራዎች እየተደረጉ ናቸው። ሙከራዎቹ የሚካሄዱት በአሁኑ ወቅት ለኤ.ቸ.አይ.ቪ ህክምና ብዙም የማይታዘዙ መድሃኒቶች ላይ ነው። ያም ሆነ ይህ ኤ.ቸ.አይ.ቪ ያላቸው ሰዎች የሚወስዷቸው መድሃኒት አቅርቦት ላይ ይህ ምንም ተጽእኖ እንደማይፈጥር የጤና ባለሥልጣኖቹ ያረጋግጣሉ።

እንዲሁም ኤ.ቸ.አይ.ቪ ህክምና መውሰድ በራሱ በኮቪድ-19 ቫይረስ ያስደዘል ወይም የቫረሱ አስተላላፊ ያደርጋል የሚል ምንም አይነት መረጃ የለም።

የኑመካከስ ክትባት

ኑመካከስ በሚሰኝ ባክቴሪያ የሚመጣን የሳምባ ምች ለመከላከል የሚረዳው የኑመካከስ ክትባት ተኩረት አግኝቷል። ከኮሮና ቫይረስ ጋር የሚያገናኘው ነገር የለም። ነገር ግን ለቫይረሱ ተጋላጭነት ያላቸው ሰዎች ይህን ቢወስዱ የጤና ማክከላቶች እንዳይጨናነቁ ይረዳል።

ኤቶ አይ ቪ ያለባቸው ሰዎች በሙሉ ከተላላፊ በሽታ ህክምና ጋር በተያያዘ የመጀመሪያዎቹ ምርመራዎቻቸው ላይ የኑመካከስ ክትባት የመውሰድ እድል ይሰጣቸዋል። ስለዚህ አባዛኞቹ ክትባቱን የመውሰድ እድል ተሰጥቷቸዋል። አሁን የክትባት አጥረት ስላለ፣ መውሰድ የሚችሉት ከዚህ በፊት እድሉ ላልተሰጣቸው እና በአንዲዚህ ዓይነት የሳንባ ምች ምክንያት በጠና የመታመም እድላቸው በጣም የባሰ ለሆኑት ብቻ ነው ።

የኡለቮል የተላላፊ በሽታዎች ሕክምና የተመለሰ ክሊኒክ ክፍሉ እድሜያቸው ከ 65 ዓመት በላይ ለሆኑ ከዚህ በፊት ክትባቱን ላልወሰዱ ታካሚዎቻቸው በሙሉ ደህን ክትባት የመውሰድ እድል አየሰጠ ነው።